

Příloha 1 – Otázky k rozhovoru

Úvodní: **Vyjádřete svou míru souhlasu s následujícím tvrzením:**

„Montessori je vhodné pro každé dítě, ale ne pro každého rodiče“

1. Informace o žácích s SVP ve vlastní třídě:

- Máte ve třídě žáky, které lze identifikovat jako žáky se speciálními vzdělávacími potřebami?
- Kolik máte žáků se stanovenou diagnózou z pedagogicko-psychologické poradny a žáků se stanovenými podpůrnými opatřeními? Jaké konkrétní typy žáků se speciálními vzdělávacími potřebami máte ve vaší třídě?
- Jaké jsou jejich individuální potřeby a jak se liší jejich vzdělávací proces od ostatních žáků?
- Jak se tyto potřeby projevují v každodenních vzdělávacích aktivitách?

2. Jaká podpůrná opatření jsou žákům poskytována:

- Můžete uvést na příkladu, jaká konkrétní podpůrná opatření jsou poskytována žákům s SVP ve vaší třídě?
- Upravujete pro žáky s SVP denní/týdenní/měsíční plány? Pokud ano, jak? Pokud ne, proč?
- Upravujete pro žáky s SVP vzdělávací materiály či postup při práci? Pokud ano, jak? Pokud ne, proč?
- Jakým způsobem se sleduje a hodnotí úspěch podpůrných opatření?

3. Podpora sociální integrace žáků:

- Zaznamenáváte nějaké obtíže při sociální integraci žáků se SVP? Pokud ano, jaké problémy zaznamenáváte nejčastěji?
- Jakou roli mají učitelé a podpůrný personál při podpoře sociálního učení a zapojení všech žáků?
- Je prostředí ve vaší třídě záměrně navrženo a uspořádáno tak, aby podporovalo sociální začlenění všech žáků? Pokud ano, jak?
- Jaké strategie používáte k podpoře zapojení všech žáků do společných aktivit a učení?

4. Jak probíhá ve škole spolupráce mezi pedagogy a dalšími pracovníky:

- Jak probíhá spolupráce mezi vámi jako pedagogy a asistenty, kteří se zabývají vzděláváním žáků se SVP? Jak často a jakým způsobem komunikujete?

- Jak probíhá proces spolupráce s dalšími pedagogy při vytváření a implementaci podpůrných opatření?
- Jaká je role školního speciálního pedagoga ve vaší třídě a jaké jsou mechanismy pro komunikaci a spolupráci s ním?
- Jakým způsobem spolupracujete s pedagogicko-psychologickou poradnou a dalšími odborníky?

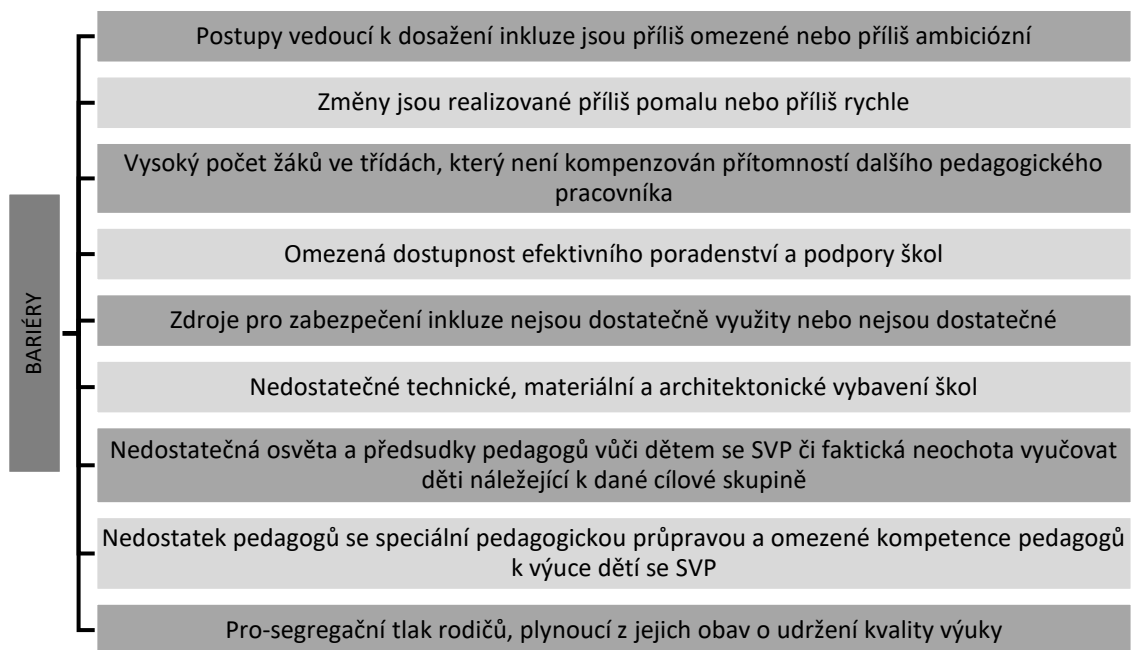
5. Zapojení rodičů do vzdělávacího procesu

- Jaké jsou vaše zkušenosti se zapojováním rodičů žáků s SVP do spolupráce se školou a komunikace?
- Jakým způsobem jsou rodiče informováni o pokroku svých dětí a jakým způsobem mohou přispět k jejich vzdělávání?
- Co chtějí rodiče těchto žáků nejčastěji řešit v průběhu tripartit a co chcete řešit vy s nimi? Uveďte na příkladu

6. Meze ve vzdělávání žáků se SVP v systému Montessori:

- Co vnímáte jako výhody a nevýhody Montessori systému pro děti se SVP? Můžete uvést příklad na konkrétním dítěti
- Jaké vnímáte nejnáročnější výzvy při vzdělávání žáků s SVP v rámci Montessori pedagogiky? Jak se snažíte tyto výzvy využít a jakým způsobem se snažíte maximalizovat potenciál každého žáka?
- Podporuje vás vaše škola v dalším vzdělávání v této oblasti?
- Jaká opatření nebo změny byste navrhovali ke zlepšení začlenění žáků se SVP do Montessori prostředí?

Příloha 2 – Obrázky použité v práci

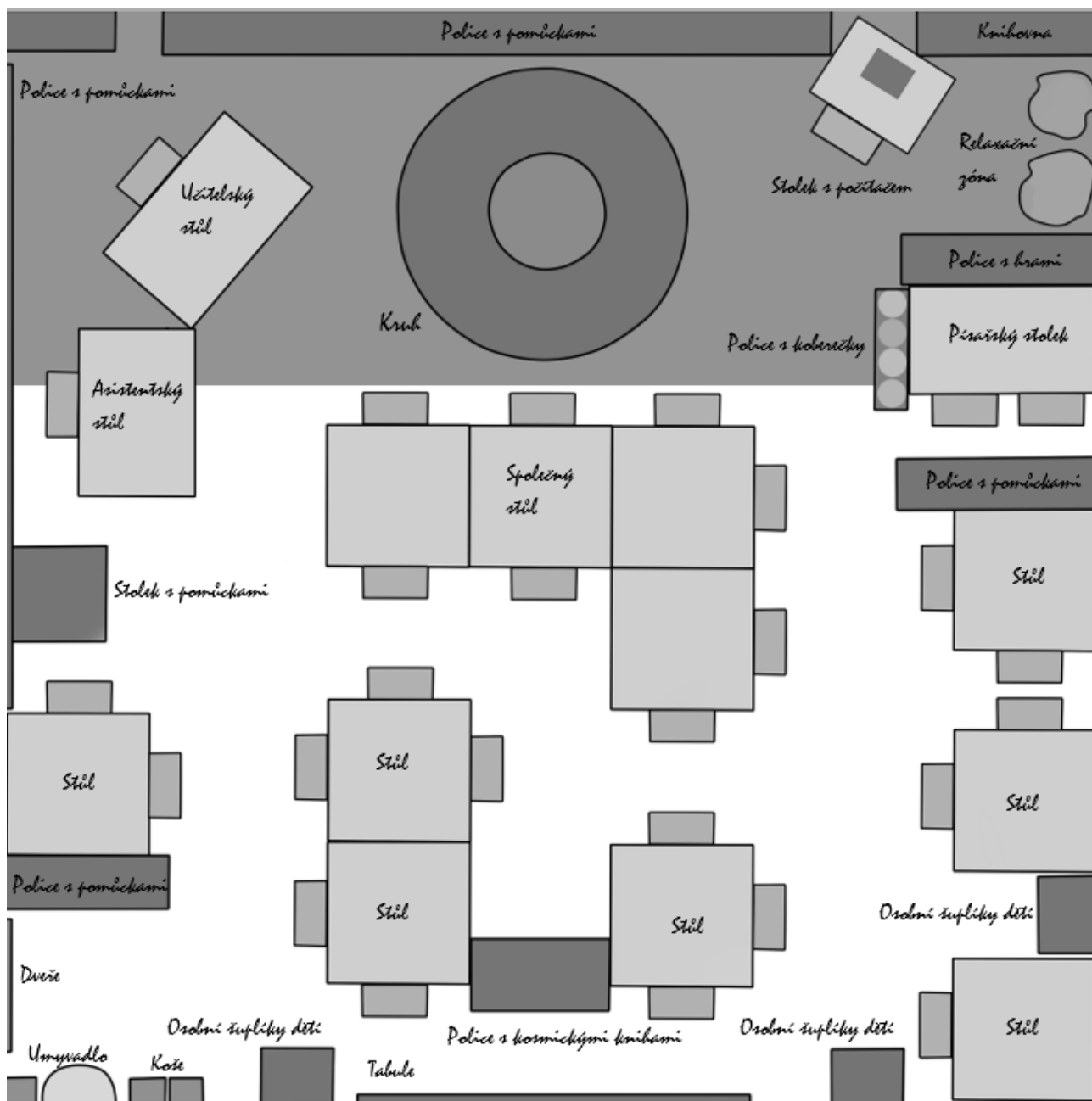
Obrázek 1 - Překážky inkluze

Zdroj: Vlastní tvorba

Obrázek 2 - Koncept inkluzivní školy

Zdroj: Vlastní tvorba

Obrázek 3 - Ukázka Montessori třídy ve vybrané škole

Zdroj: Vlastní tvorba

J.	Závěry vyšetření žáka podstatné pro vzdělávání a pobyt žáka ve škole
	<p><i>J. je milý, komunikativní chlapec s chronickým onemocněním (steroid-dependentní nefrotický syndrom), se kterým souvisel v minulosti delší pobyt v nemocnici a dlouhodobá absence ve vrstevnické skupině ve věku, kdy tuto skupinu děti potřebují. S onemocněním souvisí omezení větší fyzické zátěže a nutnost pravidelných procedur a opakovaných návštěv lékařů. V jednotlivých oblastech se aktuální vývoj pohybuje v průměru až nadprůměru, silnou stránkou je zrakové vnímání a rozlišování. Mírně slabší, ale stále velmi pěkné je i sluchové vnímání a paměť. V sociální oblasti jde spíše o introvertně laděného chlapce, v individuálním rozhovoru reagoval adekvátně, ale odpovídal spíše úsporně. V individuálním kontaktu rovněž pracoval s pékrou pozorností, ochotně, ale ne se zjevným zájmem, spíše se snahou vyhovět, nedával najevo radost z úspěšně zvládnutého úkolu.</i></p>
<p>Podpůrná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Individualizace: vlivné a zároveň důsledné pedagogické vedení - Strukturalizace: jednoznačné uspořádání prostředí času a činnosti - Vizualizace: využití názorných pomůcek obrázky, fotografie, manipulativní pomůcky - Motivace: častější průběžné ujištění a ocenění snahy - Podpora koncentrace pozornosti a prevence únavy: nabízet aktivity pro celkové zklidnění - Rozvoj sociálních kompetencí: dávat jednoduchá vysvětlení dějům a souvislostem v rámci kolektivu 	<p><i>U chlapce je nápadný rozdíl ve schopnosti koncentrovat se a spolupracovat v individuálním kontaktu a ve skupině. V prostředí školky byla schopnost koncentrovat se na řízené činnosti oslabena, a současně byla velmi patrná J. obava z chyby. Často nereagoval při zadání úkolu celé skupině, na otázky mířené přímo na něj odpovídal slovem „nevím“, ačkoli se opakovaným dotazováním ukazovalo, že odpověď zná. Jindy se naopak hned hlásil, když znal odpověď, pokud ale nebyl vyvolán, rychle se se opět stáhl. Postupně se naučil kooperovat s dětmi při skupinové práci, raději však pracoval sám. Velmi těžké pro něj bylo koncentrovat se při komunitním kruhu, projevovalo se to zvýšeným motorickým neklidem, neschopnosti zapojit se.</i></p>

Obrázek 4 - Ukázka podpůrných opatření pro žáka J.

Zdroj: Vlastní tvorba na základě prostudovaných dokumentů

M.	Závěry vyšetření žáka podstatné pro vzdělávání a pobyt žáka ve škole
	<p><i>M. spolupracuje po celou dobu vyšetření v pomalém psychomotorickém tempu. U některých úkolů potřebuje větší „nápravu“ než úkol pochopí. Největší nápadností je ještě přetrvávající patlavost v řeči, místy je řeč nesrozumitelná. Dovede např. postřehnout chybějící detaily na obrázcích, ale neumí je pojmenovat. Vývoj rozumových schopností postupuje u M. výrazně nerovnoměrně, aktuálně se celkově nachází v pásmu podprůměru. Převaha schopností je v neverbální (názorné) složce intelektu až na podprůměrný výkon ve vizuomotorické koordinaci. Verbální schopnosti jsou oslabeny do výrazného podprůměru, vážne zejména oblast vědomostí a krátkodobé paměti. M píše tiskace, v některých slovech se odráží jeho logopedická vada (napíše místo „vaří“ „važí“). Ve čtení dominuje tzv. tiché čtení, kdy si M potichu vyhláskuje slovo a pak ho řekne nahlas. Doporučuji podpůrné opatření 3.stupně, asistenta pedagoga, tolerovat pomalejší psychomotorické tempo, hlasitým hláskováním odbourávat tiché čtení, které v důsledku dítě zdržuje. Závěr: Nerovnoměrný vývoj rozumových schopností aktuálně oslaben celkově do pásma podprůměru. Pomalé psychomotorické tempo, výrazná dyslálie. Doporučuji intenzivní nápravu řeči, ve škole podpůrné opatření 3.stupně s asistentem pedagoga</i></p>
<p>Podpůrná opatření</p> <p>Metody výuky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prodloužený výklad a procvičování -prodloužení času na dokončení a kontrolu -poskytnutí více času na přečtení zadání - poskytnutí delšího času pro psaní - častější kontrola během výuky 	

Obrázek 5 - Ukázka podpůrných opatření pro žáka M.

Zdroj: Vlastní tvorba na základě prostudovaných dokumentů

R.	Závěry vyšetření žáka podstatné pro vzdělávání a pobyt žáka ve škole
	<p>Chlapec je v evidenci klinické psychologičky. Vývoj chlapce s původně těžší formou vývojové dysfázie postupuje nerovnoměrně. Aktuální výkonnost je ve srovnání s minulým vyšetřením funkčně snížena k dolní hranici pásma široké normy. v klinickém obrazu nyní spíše, než dopady poruchy řečové dominují projevy ADHD a poruch exekutivních. Residua vývojové dysfázie jsou ale patrná, jak na rovné samotného fonologického uchopení. tak při porozumění abstraktnějším pojmům, a při výuce se výhledově mohou manifestovat dysortografií a verbální dyskalkulií, vývojová dyspraxie dysgrafií. Přes lehkou nezralost zrakového vnímání se chlapec naučil plynule slabikovat. Míra podpůrných opatření pro výuku bude příští týden konkretizována ve spádové PPP, chlapec bude zcela jistě potřebovat pomoc asistenta pedagoga. V případě potřeby je možno možnosti ovlivnění příznaků ADHD konzultovat s pedopsychiatrem.</p>
<p>Podpůrná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - Práce s pozorností - střídání činností, potřeba relaxace, oční a fyzický kontakt - multisenzoriální přístup - využívání názorných pomůcek a vizualizace učiva - klid a vyrovnanost pedagoga (nervozita se na dítě přenáší) dítě potřebuje jednoduchou a jasnou komunikaci - chválit i za snahu - celkově méně psaní nepsat v časovém stresu 	

Obrázek 6 - Ukázka podpůrných opatření pro žáka R.

Zdroj: Vlastní tvorba na základě prostudovaných dokumentů

A.	Závěry vyšetření žáka podstatné pro vzdělávání a pobyt žáka ve škole
	<p>Dobře spolupracující klidná dívka s pomalejším pracovním tempem. Vývoj jejích rozumových schopností probíhá výrazně nerovnoměrně. Celkově se její schopnosti pohybují v pásmu průměru. Výkyvy ve výkonech jsou jak ve verbální, tak i v neverbální složce schopností. A. má kvalitní (lehce nadprůměrné) verbálně-logické myšlení, podprůměrná je i úroveň počtů (používá prsty) a porozumění sociálním situacím. V neverbální složce selhává v úkolu na souhru ruky a oka (vizuomotorická koordinace), výkon je velmi pomalý, deficitní. Výkon ve čtení je hluboce podprůměrný, pomalý, obsah přečteného je velmi stručný (nicméně vystihující). V písemném projevu se objevují četné chyby specifického charakteru (nerozlišení tvrdých a měkkých souhlásek, nejistota v používání velkých písmen, záměry písmen. Jedná se o dysortografii a těžší formu dyslexie. Vzhledem k obtížím v matematice lze usuzovat na dyskalkulii. Matce byla doporučena návštěva speciální pedagožky v PPP, která se dyskalkulií zabývá. Doporučují podpůrná opatření 3.stupně a asistenta pedagoga. Závěr: Výrazně nerovnoměrný vývoj rozumových schopností celkově průměrných. Pomalé psychomotorické tempo (deficitní výkon ve vizuomotorické koordinaci). Dysortografie, dyslexie a susp. dyskalkulie. Podpůrná opatření 3.stupně a asistent pedagoga.</p>
<p>Podpůrná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - prodloužený výklad a procvičování - prodloužení času na dokončení a kontrolu - poskytnutí více času na přečtení zadání - častější kontrola během výuky -rozlišování specifických chyb od pravopisných - metody zohledňující pomalejší tempo (možnost zadat kratší práci - zkrácený diktát, zadat méně příkladů, zadat úlohy s menší obtížností - pomoc 1. kroku při řešení úloh zvl. v matematice 	

Obrázek 7 - Ukázka podpůrných opatření pro žáka A.

Zdroj: Vlastní tvorba na základě prostudovaných dokumentů